

Fatma Aliye

Fatma Aliye Topuz (1862 - 1936), Türk edebiyatının ilk kadın romancısı olarak bilinir.

Bir tarihçinin kızıydı ve evde gayri resmi eğitim gördü. Özel bir eğitim almamış olmasına rağmen, ağabeyinin evde özel öğretmenlerden aldığı dersleri dinleyerek kendini geliştirdi.

Entelektüel merakı sayesinde Arapça ve Fransızca'da yüksek düzeyde yeterlilik kazandı. Fatma Aliye Hanım 17 yaşında evlendi ve dört kızı oldu.

Kocası entelektüel olarak daha az donanımlıydı ve başlangıçta yabancı dilde roman okumasına izin vermedi. Fatma Aliye Hanım sonunda çeviriler yapmaya başladı. Edebiyat hayatı, 1889'da Georges Ohnet'in Volonté romanını çevirmesiyle başladı. Bu romanı "Bir Hanım" imzasıyla yayımladı.

Fatma Aliye babasının dikkatini çekerek ona ders verdi ve onunla fikir alışverişinde bulundu. Fatma Aliye Hanım, bu ilk çeviriden sonra çevirilerinde "Mütercime-i Meram" mahlasını kullandı. Bir kadının ilk aşkını unutamayacağı inancını çürütmeye çalıştığı ilk romanı ("Faydalı Bilgiler") 1892'de gerçek adıyla yayımlandı. Tüm Osmanlı İmparatorluğu'nda bir kadın tarafından yazılan ilk romandı. 1899'da yayınlanan ikinci romanı ("Ud Oyuncusu"), Fatma Aliye'nin Halep'te tanıştığı bir kadın ud sanatçısını anlatır.

Eserlerinde evlilik, eşler arası uyum, aşk ve muhabbet ve görücü usulü evliliğe aykırı kısıtlamanın önemi konu aldı. Dahası, bir erkeğe ihtiyaç duymadan çalışan ve kendi parasını kazanan bağımsız ve kendine güvenen kahramanlar yaratarak bireyselliği ana tema olarak seçti. Edebiyat çalışmalarının yanı sıra 1895-1908 yılları arasında Hanımlara Mahsus Gazete dergisinde muhafazakar görüşlerinden vazgeçmeden kadın haklarıyla ilgili köşe yazıları yazdı. Fatma Aliye, 1896 yılında yayımlanan Nisvan-ı İslam adlı kitabında Müslüman kadınların durumunu batı dünyasına anlatır.

Farklı dillere çevrilen ilk Türk kadın romancıydı.

